

TUUSULAN KOULUKULJETUSOPAS

SISÄLLYSLUETTELO:

1. Kuljetusten myöntämisen perusteet.....	3
2. Koulukuljetusten järjestämisen periaatteet	5
3. Kuljetuksen aikana muistettavaa	7
4. Poikkeustilanteet	8
5. Liikenneturvallisuus	9
6. Usein kysytyjä kysymyksiä	9
7. Yhteystiedot.....	10

LIITTEET: Esiopetusoppilaille ja ala-asteen oppilaille vaaralliseksi luokitellut tiet

Perusopetuslaki 32§

Tämä opas sisältää ne periaatteet, joiden mukaan oppilaille myönnetään kunnan kustantama koulukuljetus, kerrotaan kuljetusten järjestämisestä eri kulkumuodoittain sekä annetaan ohjeita koulukuljetuksen hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle.

1. Kuljetusten myöntämisen perusteet

Koulukuljetuksista päätetään perusopetuslain (32§) ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan tekemien periaatepäätösten mukaan.

Kuljetuksen sijasta oppilaan huoltajalle voidaan korvata kuljetuskustannuksia (ns. saattokorvaus). Muiden kuin kunnan kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaaksi katsomallaan tavalla. Myös kuljetusoppilaiden vanhemmat voivat järjestää lastensa koulumatkat toisin, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä ja vastaavat tällöin syntyvistä kustannuksista.

1.1. Koulumatkan pituus

Tuusulan kunta järjestää esiopetusoppilaille ja peruskoulun oppilaille maksuttoman kuljetuksen, tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos:

- Esiopetus oppilaan matka väestörekisteriin merkitystä kotiosoitteesta esiopetuspaikkaan on lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin yli 3 kilometriä. Esiopetuskuljetus järjestetään kunnan osoittamaan esiopetuksen järjestämispaikkaan. Mikäli vanhemmat haluavat lapselleen esiopetuspaikan muusta kuin kunnan osoittamasta esiopetuksen järjestämispaikasta, ei oppilaalla ole oikeutta kuljetusetuuteen. Mikäli lapsi osallistuu esiopetuksen lisäksi päivähoitoon, ei hänelle synny kuljetusoikeutta. Poikkeuksena tilanne, jossa kunnan osoittama päivähoito ja esiopetus sijaitsevat eri paikoissa, järjestää kunta kuljetuksen välille päivähoito - esiopetus - päivähoito
- 1.-2. luokan oppilaan koulumatka on lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin yli 3 kilometriä
- 3.-9. luokan oppilaan koulumatka on lyhintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 5 kilometriä.

Koulumatka mitataan kotitontin portilta koulutontin portille lyhyintä käyttökelpoista reittiä. Matka mitataan kunnan toimesta. Kunnan velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle. Kilometrirajat ovat pisimpiä mahdollisia omavastuumatkoja, jotka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin.

1.2. Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta on velvollinen järjestämään koulukuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta. Vaarallisiksi luokiteltujen teiden lista löytyy tämän oppaan lopusta.

Matkan turvallisuuden arvioinnissa selvitetään mm. nopeusrajoitus, liikennemäärät, kevyen liikenteenväylät, teiden ylityskohdat ja piennar-leveydet.

Arviointi toteutetaan kunnan toimesta.

1.3. Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa oppilaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää aina asiantuntijan lausuntoa. Lausunnon voi antaa lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija.

Lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi se, millä kulkumuodolla asiantuntija suosittelee kuljetuksen tapahtuvan. Lausunnosta on myös ilmentävä selkeästi, mille ajanjaksolle asiantuntija suosittelee koulukuljetuksen järjestämistä.

1.4. Vieraalla oppilaaksiottoalueella tai vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Vieraassa kunnassa tai vieraalla oppilaaksiottoalueella koulua käyvien koulukuljetuksia ei järjestetä eikä korvata. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa ao. viranomaisen on tehnyt päätöksen lähikoulun muuttamisesta.

Jos huoltajan toivomuksen perusteella esiopetus tai opetus järjestetään muussa kuin kunnan osoittamassa esiopetuspaikassa/koulussa ei oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen synny.

Jos huoltajan toivomuksen perusteella esiopetus järjestetään poikkeava-aikaista päivähoitoa tarjoavassa toimintayksikössä tai yksityisessä päiväkodissa, lapselle ei synny oikeutta maksuttomaan kuljetukseen.

Seuraavissa tapauksissa voidaan kuitenkin järjestää kuljetus, tai korvata koulumatkakustannuksia:

- Oppilaan äidinkieli on ruotsi tai muu vieras kieli ja hän käy koulua lähimmässä tarkoituksen mukaisessa koulussa vieraassa kunnassa
- Jos oppilas tarvitsee erityisopetusta, jota Tuusulan kunta ei voi hänelle tarjota

Oppilaan tulee aina näissä tapauksissa ensin hakea Tuusulan kunnalta lupa käydä koulua vieraassa koulupiirissä ja kunnassa, jonka jälkeen tehdään päätös koulukuljetuksista.

1.5. A2-kielen opiskelu

Kunta järjestää yhden vapaaehtoisen A2-kielen opiskelun edellyttämän kuljetukset.

Kunta järjestää kuljetukset oppilaan omalta koululta A2-kielen opiskeluun ja takaisin omaan kouluun, mikäli tunnit sijoittuvat keskelle koulupäivää.

Kodin ja koulun välinen kuljetus A2-kielen opiskeluun järjestetään yleisten kuljetusperiaatteiden mukaan.
(kts 1.1 Koulumatkan pituus, 1.2 Koulumatkan vaarallisuus , 1.3 Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus)

1.6. Uskonnonopetus

Kunta järjestää uskonnon opiskelun edellyttämän kuljetukset.

Kunta järjestää kuljetukset oppilaan omalta koululta uskonnon opiskeluun ja takaisin omaan kouluun, mikäli tunnit sijoittuvat keskelle koulupäivää.

Kodin ja koulun välinen kuljetus uskonnon opiskeluun järjestetään yleisten kuljetusperiaatteiden mukaan.
(kts 1.1 Koulumatkan pituus, 1.2 Koulumatkan vaarallisuus , 1.3 Koulumatkan vaikeus tai rasittavuus)

2. Koulukuljetusten järjestämisen periaatteet

Koulukuljetukset järjestetään siten, että ne ovat turvallisia, tarkoituksenmukaisia ja taloudellisia. Kuljetuksiin käytetään ensisijaisesti yleisiä kulkuneuvoja, mutta ellei niiden käyttö ole mahdollista kunta voi järjestää kuljetuksen tilausliikenteen (taksit, bussit) avulla.

Koulukuljetukset järjestetään tai korvataan vain kodin ja koulun väliselle matkalle oppilaan Väestörekisteriin merkitystä vakinaisesta osoitteesta.

Koulukuljetushakemuksia saa kouluilta, kasvatus- ja sivistystoimesta ja Tuusulan kunnan www-sivuilta.

Lomake palautetaan koulun rehtorille, joka tekee päätöksen kuljetuksen myöntämisestä.

Muun kuin oman kunnan alueella käyvät oppilaat palauttavat kuljetushakemuksen kasvatus- ja sivistystoimeen koulukuljetuksista vastaavalle toimistosihteerille.

Esiopetusoppilaat palauttavat hakemukset ko. koulun rehtorille ja päivähoidon esiopetusoppilaat koulukuljetuksista vastaavalle toimistosihteerille.

Koulukuljetusten käytännön järjestelyistä vastaavat koulusihteerit sekä koulukuljetuksista vastaava toimistosihteerit.

Perusopetuslain (32§) mukaan koulukuljetus on järjestetty ajallisesti tarkoituksenmukaisesti jos esioppilaan/ala-asteen oppilaan koulumatkaan odotuksineen käyttämä aika ei ylitä 2,5 tuntia ja jos yläasteen oppilaan tai erityisopetuksen oppilaan koulumatka odotuksineen ei ylitä 3 tuntia. Odotusajalle on järjestettävä ohjattua toimintaa.

Koulukuljetushakemusten käsittelyssä noudatettavat periaatteet:

a) Poikkeukset

Oppilaasta johtuvasta erityisestä syystä (esim. lääkärintodistus) kuljetus voidaan järjestää, vaikka koulumatka onkin alle säädetyn kilometrirajan.

b) Matkan pituus

Poikkeuksia kilometrirajoista (esim. 4,9 km) ei tehdä, vaan kaikkia oppilaita kohdellaan samoin perustein. Kiistanalaisissa tapauksissa matka määritellään kunnan toimesta lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin.

c) Reitin vaarallisuus

Esiopetusoppilaat ja perusopetuksen oppilaat saavat kuljetuksen, jos matka todetaan vaaralliseksi.

d) Koulukuljetuksen järjestäminen

Kuljetusta ei järjestetä välttämättä koko matkalle. Osan matkasta oppilas voi joutua kulkemaan itse hakupaikkaan reitin varrelle (max 3km). Kotoa haetaan vain perustellusta syystä (asiantuntija lausunto).

e) Koulunkäyntipaikan vaihtaminen

Jos oppilas menee muuhun kuin hänelle määrättyyn kouluun tai esiopetuspaikkaan, huoltaja vastaa koulukyytien järjestämisestä itse.

f) Huoltajalle maksettava korvaus

Kunta voi maksaa oppilaan huoltajalle kuljetuskorvauksen, joka vastaa todellisia matkakustannuksia halvinta kuljetustapaa noudattaen. Edellytyksenä on, että oppilas on oikeutettu kuljetukseen ja kunta ei ole sitä pystynyt asianmukaisesti järjestämään. Saattokorvauksen myöntäminen harkitaan aina tapauskohtaisesti.

3. Kuljetuksen aikana muistettavaa

Jotta koulukuljetukset sujuisivat mahdollisimman joustavasti ja turvallisesti, on oppilaiden ja huoltajien oltava tietoisia seuraavista periaatteista ja noudatettava niitä:

- Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.
- Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Linja-autossa tai taksissa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana ja turvavyöt on pidettävä kiinni.
- Linja-auton tai taksinkuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla.
- Huoltajan tulee ilmoittaa taksiautoilijalle, jos oppilas sairastuu, eikä tarvitse koulukyytiä.
- Huoltajan on ilmoitettava taksiautoilijalle oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista, jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.
- Koulutaksin kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa
-
- Koulutaksin ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy taksipysäkiltä tai lähtee hakemaan unohtunutta tavaraa kodista. Oppilaan on oltava sovittuna aikana sovitulla taksipysäkillä, ei esimerkiksi jossain sen läheisyydessä.
- Koulutaksi ei ole myöhässä, jos se saapuu taksipysäkille 10 minuutin kuluessa sovitusta ajasta.
- Koulutaksi ei saa ohittaa taksipysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkiltä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.
- Linja-autoa käytettäessä on annettava selvä ja reipas pysähtymismerkki. Talvella heijastin auttaa ratkaisevasti näkymistä.
- Maksu suoritetaan linja-autossa kortilla, jonka tulee olla ehjä ja oikealle välimatkalle annettu. Jos kuljettaja huomauttaa virheellisestä kortista, on oppilaan välittömästi koululla ilmoitettava asia kanslistille tai alakoulun rehtorille. Kadonneesta kortista peritään korvaus.

Opetushenkilökunnan on huolehdittava, että oppilaat päästetään tunnilta lukujärjestyksen mukaan ja valvottava, että kuljetusoppilaat menevät kyytiin. Poikkeuskuljetuksista on ilmoitettava etukäteen taksinkuljettajalle ja/tai Tuusulan kuntaan.

4. Poikkeustilanteet

4.1. Onnettomuudet

Kunta vastaa kaikista oppilaille koulussa tai koulumatkalla tapahtuvista tapaturmista. Vastuu koskee varsinaista kouluaikaa ja koulumatkaa sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Kunta korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut julkisen terveydenhoidon kustannusten mukaisesti. Kunnalla on tilanteita varten voimassa oleva tapaturmavakuutus. Esinevahinkoja ei korvata.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on koulu velvollinen tiedottamaan oppilaiden huoltajia tapahtuneesta.

4.2. Linja-auto tai taksi ei saavukaan pysäkillä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen. Oppilaan ei pidä kuitenkaan odottaa kuljetusta pysäkillä loputtomiin, vaan on parasta, että hän menee takaisin kotiin tai kouluun.

4.3. On kovat pakkaset

Kovien pakkasten vuoksi ei järjestetä erillisiä kuljetuksia. Kuljetusoppilaat kuljetetaan kuitenkin tavalliseen tapaan. Huoltajan on itse päätettävä, lähettääkö lapsensa kouluun sään ollessa erityisen kylmä. Poikkeuksena lääkärinlausunnot esim. astmapotilaille.

4.4. Sattuu vahinko tai ilkivaltatapaus

Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kunta ei korvaa oppilaiden autolle aiheuttamia vahinkoja.

4.5. Kuljetuksen laatuun liittyvät kysymykset

Mahdollinen laatuvirheitä koskeva palaute osoitetaan Tuusulan kuntaan, kasvatus- ja sivistystoimeen koulukyydeistä vastaavalle toimistosihteerille tai suoraan liikennöitsijälle. Kaikki koulutoimistoon tulleet valitukset kirjataan ylös ja selvitetään liikennöitsijän kanssa. Mikäli tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomuksia, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

Jos oppilas linja-autossa esim. ajaa vahingossa poistumispaikan ohi, on syytä aina ottaa yhteyttä kuljettajaan, jolloin hän voi auttaa ja selvittää tilannetta.

4.6. Taksipysäkin paikasta ei päästä yhteisymmärrykseen?

Pääsääntöisesti kunta yhdessä taksiliikennöitsijän kanssa osoittaa oppilaalle taksipysäkin paikan, joka voi olla linja-autopysäkki, liittymä tai muu liikenteellisesti turvallinen paikka. Jos oppilaan huoltajalla ja taksiliikennöitsijällä on erimielisyyttä taksipysäkin paikasta, kunta päättää lopullisen paikan.

5. Liikenneturvallisuus

Kunta tekee omalta osaltaan jatkuvasti työtä koulumatkojen turvallisuuden puolesta. Huoltajien toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain hyvä koulumatkareitti ja liikenteessä kulkeminen. Pyöräilykypärän käyttöä suositellaan aina pyöräillessä. Myös heijastimien käyttö on ehdottoman tärkeää pimeään vuodenaikaan.

6. Usein kysytyjä kysymyksiä

Taksi ei tule/taksi pitää peruuttaa

Vanhemmille tiedotetaan koulukyydeissä tapahtuvista muutoksista koulusta ja/tai kasvatus- ja sivistystoimesta. Jos taksi ei aamulla ilmesty kannattaa ensimmäisenä ottaa yhteyttä taksin kuljettajaan/Tuusulan kunnan kasvatus- ja sivistystoimeen korvaavan kyydin järjestämiseksi.

Kuljetukset aamu- iltapäivätoimintaan/päivähoitoon

Kunta ei järjestä koulukuljetuksia kotiin aamu- ja iltapäivätoiminnasta tai päivähoidosta.

Koulukuljetukset kahdesta eri osoitteesta

Kunta järjestää kyydin vain oppilaan Väestörekisteriin merkitystä vakinaisesta osoitteesta.

Urheiluvälineiden/soitinten kuljettaminen koulukyydissä

Koulupäivän aikana tarvittavia urheiluvälineitä tai instrumentteja saa kuljettaa koulukyydissä kouluun ja kotiin.

Koulukyydit hammaslääkəriin, lääkeriin tai terapiaan koulupäivän aikana tai jälkeen

Kasvatus- ja sivistystoimen velvollisuus on järjestää koulukyydit vain kodin ja koulun väliselle matkalle.

Katuvalojen puute

Katuvalojen puuttuminen ei ole yksinään peruste koulukuljetuksen myöntämiselle.

7. Yhteystiedot

TUUSULAN KUNTA, KASVATUS- JA SIVISTYSTOIMI:

Koulukuljetuksista vastaava toimistosihteeri

puh. 040 314 3404

Kehittämis- ja hallintopäällikkö

puh. 040 314 3330

Tuusulan kunta

Kasvatus- ja sivistystoimi

Koulukuljetukset

PL 60

04301 Tuusula

Sähköpostit ovat muotoa:

etunimi.sukunimi@tuusula.fi

LIITE: ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILAILLE VAARALLISEKSI LUOKITELLUT TIET

1. Kulloontien ylitys Myrtilojantien kohdalla (esiopetus – 6. luokkalaisille vaarallinen)
2. Hämeentien ylitys niillä osuuksilla, missä ei lähettyvillä alikulkua (esi – 6. lk)
3. Vanha Hämeentie (esi – 6. lk)
4. Nummitie (esi – 6. lk)
5. Rusutjärventie, niiltä osin kuin kevytväylä puuttuu (esi – 6. lk)
6. Siippoontie (esi – 6. lk)
7. Ridasjärventie, niiltä osin kuin kevytväylä puuttuu (esi-9. lk)
8. Jokelantie välillä Vaasan yksityistie – Eriksnäsiintie (esi – 6. lk)
9. Jäniksenlinnantie (esi – 6. lk)
10. Vanhankylän koulutie (esi – 6. lk)
11. Monsantie (esi – 6. lk)
12. Nuppulinnantie (esi – 6. lk)
13. Kellokoskentie Linjamäen koululta pohjoiseen (esi – 6. lk)
14. Linjatie välillä Vanha Valtatie - Vanha Lahdentie (esi-9. lk)
15. Pertuntie, niiltä osin kuin kevytväylä puuttuu (esi – 6. lk)
16. Kytömaantie välillä Tuusulan kunnan raja - Laurikkalantie (esi-2. lk)
17. Läntinen Kannistontie (esi - 4. lk)
18. Nahkelantien ylitys Ruokosuonkujan kohdalla (esi – 6. lk)
19. Maisalantien, Myllykyläntien ja Lahelantien risteysalueen ylitys (esi-2. lk)
20. Nahkelantien ylitys Nahkelantie 563 kohdalla (esi - 4. lk)
21. Kellokoskentien, Nuppulinnantien ja Kivikankaankujan risteysalueen ylitys tultaessa Kivikankaankujalta (esi - 4. lk)
22. Kirvesmiehentien, Vanhan Valtatien ja Koulutien risteysalueen ylitys tultaessa Kirvesmiehentieltä (esi - 2. lk)
23. Pihlajistontien ja Kaunisnummentien risteysalueen ylitys - Kaunisnummentie (esi - 6. lk)
24. Jokitien Tuusulanjoen ja Ruotsinkyläntien välinen osuus (esi – 6. lk)
25. Vanha Valtatie 129 ja Nummimetsäntien risteuksen välinen tieosuus (esi -2. lk)

Mikäli vaaralliseksi luokitellulle tieosuudelle valmistuu kevytväylä, suojatie tai alikulku, poistuu tieosuus vaarallisten teiden luettelosta.

**LIITE: Perusopetuslaki 32 §
Koulumatkat**

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitetusta päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoidon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (19.12.2003/1139)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoidon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. (8.4.2011/324)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.